

11INK11744

Vereniging van
Nederlandse Gemeenten

**Brief aan de leden
T.a.v. het college en de raad**

GEMEENTE HELLEDOORN	
Behand.: R.V.B.M.O.	
10 NOV 2011	
A/B-Stuk	Trefw.: RAAD B.2-11
Werkpr.: Circ Lbr.	
Kopie aan: van Hla ene den.	
uw kenmerk	Archief D/N. reeks Vertr.

informatiecentrum tel.
(070) 373 8020

betreft
Gladheidbestrijding

Samenvatting

De afgelopen twee winters hebben we in Nederland voor het eerst sinds jaren te maken gehad met langer aanhoudende vorstperiodes met veel winterse neerslag. De vraag naar strooizout voor de gladheidbestrijding was dermate groot dat de leveranciers daar niet volledig in konden voorzien. Veel gemeenten kampten hierdoor met een strooizouttekort.

Het belang van een adequate gladheidbestrijding is evident: de weggebruiker verwacht dat de wegbeheerders de belangrijkste wegen, fietspaden en publieke ruimten veilig begaanbaar houden en dat zij maatschappelijk belangrijke locaties als winkelcentra, stationsgebieden, verzorgings- en ziekenhuizen bereikbaar houden. De afgelopen winters hebben de problemen bij de gladheidbestrijding ook veel aandacht in de media gekregen.

Dit is voor ons aanleiding geweest om samen met de andere wegbeheerders - Rijkswaterstaat, de provincies en waterschappen - te bezien welke acties ondernomen kunnen worden - op de korte en langere termijn - om problemen in de toekomst zoveel mogelijk te voorkomen.

In deze brief besteden wij aandacht aan het systeem van de strooizoutloketten, het belang van een strooizoutcontract, voldoende capaciteit voor de strooizoutopslag, de samenwerking tussen wegbeheerders bij de gladheidbestrijding en de mogelijkheden van het realiseren van een 'strategische strooizoutvoorraad' door en voor alle wegbeheerders.

ons kenmerk
BAMM/U201101915
Lbr. 11/070

bijlage(n)
2

datum
11 november 2011

Aan de leden

informatiecentrum tel.
(070) 373 8020

uw kenmerk

bijlage(n)

2

betreft
Gladheidbestrijding

ons kenmerk
BAMM/U201101915
Lbr. 11/070

datum

11 november 2011

Geacht college en gemeenteraad,

De afgelopen twee winters hebben we in Nederland voor het eerst sinds jaren te maken gehad met langer aanhoudende vorstperiodes met veel winterse neerslag. De vraag naar strooizout voor de gladheidbestrijding was dermate groot dat de leveranciers daar niet volledig in konden voorzien. Veel gemeenten kampten hierdoor met een strooizouttekort.

Het belang van een adequate gladheidbestrijding is evident: de weggebruiker verwacht dat de wegbeheerders de belangrijkste wegen, fietspaden en publieke ruimten veilig begaanbaar houden en dat zij maatschappelijk belangrijke locaties als winkelcentra, stationsgebieden, verzorgings- en ziekenhuizen bereikbaar houden. De afgelopen winters hebben de problemen bij de gladheidbestrijding ook veel aandacht in de media gekregen.

Dit is voor ons aanleiding geweest om samen met de andere wegbeheerders - Rijkswaterstaat, de provincies en waterschappen – te bezien welke acties ondernomen kunnen worden - op de korte en langere termijn - om problemen in de toekomst zoveel mogelijk te voorkomen.

Strooizoutloketten

Er is besloten om het systeem van de strooizoutloketten, zoals deze de afgelopen winters heeft gefunctioneerd, in stand te laten. De spelregels voor deelname aan deze strooizoutloketten zijn iets aangescherpt. Het systeem gaat uit van onderlinge solidariteit tussen wegbeheerders in geval van een 'crisissituatie'. Van een crisissituatie is sprake, wanneer:

- de strooizoutvoorraden bij een aanzienlijk deel van de wegbeheerders op zijn dan wel binnen afzienbare tijd op dreigen te raken én;
- er door de markt geen of slechts zeer beperkt strooizout kan worden geleverd én;
- sprake is van aanhoudende (kans op) gladheid van het wegennet door aanhoudend winterweer.

In een dergelijke situatie hebben de deelnemers aan de zoutloketten niet alleen rechten, maar ook plichten. Wegbeheerders kunnen dus niet alleen strooizout krijgen via de zoutloketten, maar zullen ook strooizout moeten inbrengen, wanneer zij nog over voldoende voorraad beschikken. Tevens moeten deelnemende wegbeheerders regelmatig opgave doen van hun actuele zoutvoorraad, zodat tijdig kan worden besloten om de zoutloketten te (de)activeren. Korthedshalve verwijzen wij u naar de Spelregels voor strooizoutloketten, die bij deze brief zijn gevoegd. Wegbeheerders die zich niet aan de spelregels houden, zullen van verdere deelname aan de zoutloketten worden uitgesloten.

Alle wegbeheerders zijn eerder via de website van de VNG en WOW (Wegbeheerders Ontmoeten Wegbeheerders) opgeroepen zich tijdig aan te melden voor deelname aan het systeem van de zoutloketten. Korthedshalve verwijzen wij u naar de site van WOW, waar aangegeven staat op welke wijze uw gemeente zich kan aanmelden. Zie: <http://weg.platformwow.nl/homepage-wegbeheerders/nieuws/aanmelden-zoutloketten.aspx>

Strooizoutcontract

Uit de evaluatie van de afgelopen winter is gebleken dat een aantal gemeenten (nog) geen contract met een zoutleverancier had afgesloten. Het waren vooral deze gemeenten die als eersten geen of onvoldoende strooizout geleverd kregen, toen de zoutleveranciers niet meer volledig in de grote vraag naar strooizout konden voorzien. Voor zover deze gemeenten nog wel nog strooizout geleverd kregen, was dit vaak tegen prijzen die tot vier of vijf maal boven gangbare contractuele tarieven lagen. Naarmate het strooizout schaarser werd kregen ook gemeenten die wel over een zoutcontract beschikten niet meer al het zout geleverd dat zij besteld hadden. Het was duidelijk dat gemeenten die helemaal geen contract hadden bijzonder kwetsbaar waren. Wij adviseren gemeenten die op dit moment nog niet over een zoutcontract voor het komende winterseizoen beschikken alsnog een contract aan te gaan met een of meerdere leveranciers. VNG heeft samen met de andere wegbeheerders een voorbeeld van een inkoopcontract voor strooizout ontwikkeld dat hiervoor kan worden gebruikt. Dit voorbeeld-contract is eveneens als bijlage bij deze brief gevoegd.

Strooizoutopslag

Uit de genoemde evaluatie is ook gebleken dat veel gemeenten over een geringe loodscapaciteit voor de strooizoutopslag beschikken. In sommige gevallen kan in de loods slechts strooizout worden opgeslagen voor de gladheidbestrijding gedurende enkele dagen. Ook deze gemeenten zijn in geval van zoutschaarste en aanhoudend winterweer zeer kwetsbaar. Zodra leveranciers niet meer binnen enkele dagen kunnen leveren, dan is gladheidbestrijding nagenoeg onmogelijk. Wij adviseren u dan ook om de capaciteit van uw strooizoutloods(en) zodanig in te richten dat hierin strooizout kan worden opgeslagen voor de gladheidbestrijding gedurende een aaneengesloten periode van minimaal twee weken. Tevens adviseren wij u de strooizoutvoorraad gedurende het gehele winterseizoen op peil te houden.

Samenwerking tussen wegbeheerders

Wij constateren dat gemeenten en andere wegbeheerders in toenemende mate samenwerken op

het terrein van de gladheidbestrijding. De mate van samenwerking varieert van het gezamenlijk inkopen en soms ook opslag van strooizout tot het gezamenlijk uitvoeren van de gladheidbestrijding. Zo hebben dit jaar een veertiental Noordlimburgse gemeenten gezamenlijk de aanbesteding van de inkoop van strooizout georganiseerd. In Overijssel hebben Rijkswaterstaat, de provincie en een aantal gemeenten niet alleen de inkoop van het strooizout gezamenlijk opgepakt, maar worden ook steunpunten gedeeld, zijn de strooiroutes op elkaar afgestemd en wordt de informatie uit de gladheidmeldsystemen met elkaar gedeeld. Een ander voorbeeld van samenwerking op het gebied van de gladheidbestrijding betreft Zeeland, waar alle wegbeheerders de handen ineen hebben geslagen op vrijwel alle terreinen: de inkoop van dooimiddelen en weerinformatie, het gebruik van elkaars steunpunten, personeel en materieel, het gezamenlijke gebruik van elkaars gladheidmeldsystemen, alsmede de gezamenlijke uitvoering van de gladheidbestrijding.

Wij juichen deze ontwikkeling toe, omdat deze samenwerkingsvormen de kwaliteit van de gladheidbestrijding bevorderen en gemeenten minder kwetsbaar maken in extreme winters. Het CROW heeft recent de publicatie 'Samenwerken bij gladheidsbestrijding' (CROW-publicatie 296) uitgebracht. In deze publicatie worden diverse samenwerkingsvormen beschreven, en zijn een checklist voor gewenste samenwerking en een voorbeeld van een samenwerkingsovereenkomst opgenomen. Wij kunnen u de inhoud van deze publicatie van harte aanbevelen. Zie ook:

<http://www.crow.nl/nl/Publicaties/publicatiedetail?code=296>

Wij adviseren u - voor zover u dat nog niet heeft gedaan - ook samenwerking te zoeken met de collega-wegbeheerders in uw regio op het gebied van de gladheidbestrijding..

Strategische strooizoutvoorraad

Samen met de koepels van de andere wegbeheerders zijn wij op dit moment de mogelijkheden aan het verkennen om gezamenlijk een 'strategische strooizoutvoorraad' te realiseren voor en door alle wegbeheerders. Dit idee houdt in dat de wegbeheerders er met elkaar voor zorgen dat zij vóór elke winterperiode over een dermate grote hoeveelheid aan strooizout kunnen beschikken, dat zij nooit meer afhankelijk zijn van mogelijke strooizoutschaarste op de markt. Dit betekent dat de wegbeheerders gezamenlijk strooizout inkopen en verspreid over het land in grote opslagloodsen opslaan. Vóór elke winter zorgt iedere wegbeheerder er voor dat zijn eigen opslagloods(en) gevuld is / zijn. Gedurende de winter kan iedere wegbeheerder een beroep doen op de strategische strooizoutvoorraad ter aanvulling van de eigen voorraad. Dit idee van de strategische strooizoutvoorraad moet nog verder worden uitgewerkt; tevens zal hiervoor een goede business-case moeten worden gemaakt. De uitwerking van dit idee zal nog enige tijd in beslag nemen. Wij gaan ervan uit dat wij u hierover in de loop van volgend jaar nader kunnen berichten.

Slot

Wij hopen dat wij u door middel van deze ledenbrief een steentje hebben kunnen bijdragen aan een betere gladheidbestrijding in de toekomst. Indien u de komende winterperiodes geconfronteerd wordt met problemen rondom de strooizoutlevering via uw leverancier(s) of via de regionale strooizoutloketten, vernemen wij deze graag schriftelijk of per email. U kunt uw reactie sturen naar de Beleidsafdeling Fysieke Leefomgeving ter attentie van de heer ECB van de Poel (eugene.vandepoel@vng.nl).

Hoogachtend,
Vereniging van Nederlandse Gemeenten

mr. R.J.J.M. Pans,
voorzitter directieraad

Deze ledenbrief staat ook op www.vng.nl onder brieven.